

Středová souměrnost

Středová souměrnost je zobrazení, které je určeno bodem, který nazýváme střed souměrnosti.

Obvykle se značí S . Zápis: $S(S): A \rightarrow A'$.

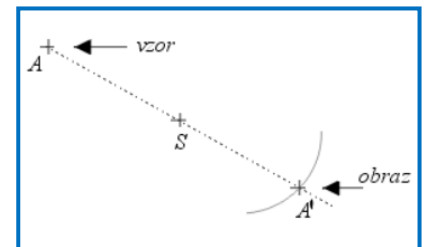
Čteme: obrazem bodu A ve středové souměrnosti je bod A' .

Střed souměrnosti je **samodružný** bod. To znamená, že vzor je totožný s obrazem (= zobrazí se sám na sebe).

Základní konstrukce:

Příklad 1: Ve středové souměrnosti určené bodem S sestrojte obraz bodu A .

Postup: Sestrojíme $\rightarrow AS$. Kružítkem přeneseme vzdálenost bodu A od středu S na polopřímku opačnou k $\rightarrow SA$. Dostaneme bod A' .

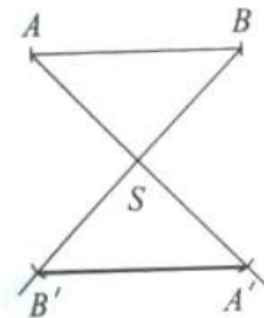

Zápis: $S(S): A \rightarrow A'$, platí: $|AS| = |SA'|$.

Příklad 2: Ve středové souměrnosti určené bodem S sestrojte obraz úsečky AB , kde střed souměrnosti neleží na přímce AB .

Postup: podle předcházejícího příkladu sestrojíme obrazy bodů A a B a ty spojíme

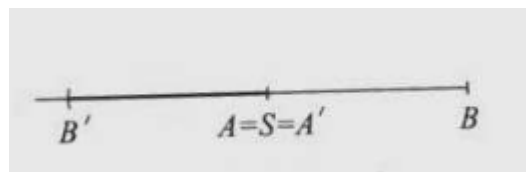
Zápis: $S(S): AB \rightarrow A'B'$, platí: $|AB| = |A'B'|$.

Příklad 3: Ve středové souměrnosti určené bodem S sestrojte obraz úsečky AB , kde střed souměrnosti je totožný s bodem A .

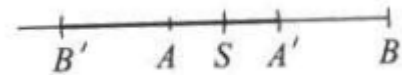
Zápis: $S(S): AB \rightarrow A'B'$, platí: $|AB| = |A'B'|$.

Bod A je samodružný.

Příklad 4: Ve středové souměrnosti určené bodem S sestrojte obraz úsečky AB , kde střed souměrnosti leží na úsečce AB .

Zápis: $S(S): AB \rightarrow A'B'$, platí: $|AB| = |A'B'|$.

Složitější konstrukce

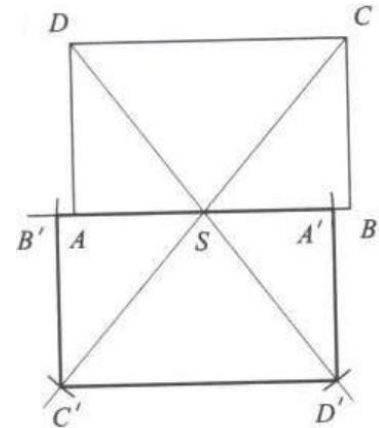
Příklad 1: Ve středové souměrnosti podle bodu S sestrojte obraz obdélníka $ABCD$, kde bod S leží na straně AB .

Řešení: a) narýsujeme obdélník $ABCD$

b) sestrojíme obrazy vrcholů obdélníka ve středové souměrnosti

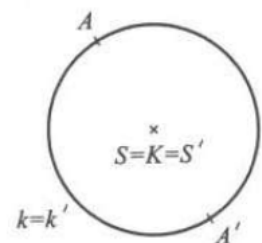
c) vzniklé obrazy spojíme

Zápis: $S(S): \square ABCD \rightarrow \square A'B'C'D'$.

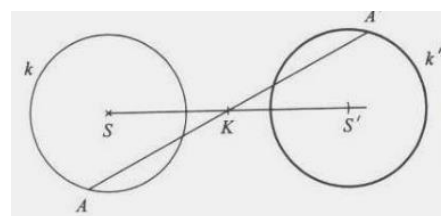
Příklad 2: Ve středové souměrnosti podle bodu K sestrojte obraz kružnice k se středem v bodě S , která má střed kružnice totožný se středem souměrnosti. Dále sestrojte obraz bodu A , který leží na kružnici k .

Řešení: vzor i obraz kružnice jsou totožné, protože mají střed totožný se středem souměrnosti

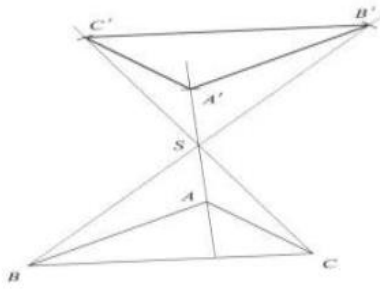
Příklad 3: Ve středové souměrnosti podle bodu K sestrojte obraz kružnice k se středem v bodě S . Střed souměrnosti leží mimo kruh K . Dále sestrojte obraz bodu A , který leží na kružnici k .

Řešení: vzor i obraz kružnice nejsou totožné, protože nemají střed totožný se středem souměrnosti.

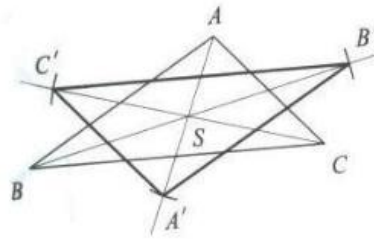

Příklad 4: Sestrojte souměrně sdružený trojúhelník $A'B'C'$ s trojúhelníkem ABC podle bodu S , jestliže střed souměrnosti leží:

a) mimo trojúhelník ABC

b) uvnitř trojúhelníka ABC

c) je totožný s vrcholem C.

